

Forum çərçivəsində beynəlxalq təşkilatların III Zirvə görüşü keçirilib

Bakıda "Sülh və global təhlükəsizlik naminə dialoq" mövzusunda VI Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu çərçivəsində beynəlxalq təşkilatların "Yaşıl gələcəyə davamlı yol: COP29 və sonrakı dövr üçün birgə fəaliyyət" adlı III Zirvə görüşü keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "The Guardian" qəzetinin ətraf mühit üzrə redaktoru Fiona Harvinin moderatorluq etdiyi tədbirdə açılış nitqi ilə çıxış edən ekologiya və təbii sərvətlər naziri, COP29-un müəyyən olunmuş prezidenti Muxtar Babayev bu il beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinin ölkəmizə, xüsusilə də ətraf mühitin qorunması və iqlim dəyişmələrinin qarşısının alınması istiqamətində fəaliyyətə yönələcəyini qeyd edib. O bildirib ki, global iqlim dəyişikliyi ilə bağlı müzakirələrin ən yüksək platforması olan BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına - COP29-a evsahibliyinin ölkəmizə həvalə edilməsi yüksək etimadın və inamın növbəti göstəricisi, beynəlxalq təşkilatlarla formalaşdırılmış uğurlu əməkdaşlığın nəticəsidir. Nazir deyib ki, COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi ilə bağlı qürurverici qərar həm də ölkəmizin "yaşıl gələcək"lə bağlı hədəflərinin məntiqi davamıdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2024-cü ilin ölkəmizdə "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan edilməsi isə bu missiyaya verilən dəyəri təsdiqləyir.

"Bu il COP29-dan gözləntilər çoxdur. İqlim maliyyəsi COP29-un əsas mövzudur. COP29 çərçivəsində global iqlim gündəliyində olan iqlim maliyyəsi üzrə razılaşmağa gəlinməsi, iqlim dəyişikliyi mövzusunda global həmrəyliyin gücləndirilməsi barədə müxtəlif ölkələr, təşkilatlar, akademik dairələr, qeyri-hökumət təşkilatları ilə intensiv danışıqlar aparılır. COP29-un uğurlu nəticələnməsi istiqamətində mümkün həll yolları üzərində fəaliyyət həyata keçirilir", - deyərək M.Babayev qeyd edib.

COP29-un baş danışıqçısı, Azərbaycanın xarici işlər nazirinin müavini Yalçın Rəfiyev çıxışında hazırda COP29 komandasının substantiv məsələlər üzrə üç əsas istiqamətdə fəaliyyət göstərdiyini qeyd edib. Onun sözlərinə görə, bunlardan birincisi danışıqlar prosesinə hazırlıqdır: "Hələ ki, COP29-un yekun sənədləri üzrə danışıqlar prosesi başlamayıb. Lakin həmin prosesə hazırlıq məq-

sədilə müxtəlif tərəf dövlətlərlə bu prosesin qeyri-tərəf olan iştirakçıları ilə aktiv məsləhətləşmələr, konsultasiyalar aparılır. Nəticədə onların mövqeləri öyrənilir və indidən danışıqlar prosesinin strategiyası hazırlanır.

İkinci istiqamət olaraq, biz "Sədrin fəaliyyət gündəliyi" adlandırılan COP29 sədrliyinin təşəbbüsləri və COP29-un sədri olaraq Azərbaycana daxil olan digər ölkə və təşkilatların təşəbbüsləri barədə məlumatları alıb təhlil edib və onların əsasında öz fəaliyyət gündəliyimizi hazırlayırıq.

Nəhayət, üçüncü istiqamət: milli səviyyədə Azərbaycan hansı tədbirlər görməlidir, hansı addımlar atmalıdır ki, özü global miqyasda bir nümunə göstərə bilsin? Bu istiqamətdə də konsultasiyalar, fəaliyyətlər aparılır".

BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının ali nümayəndəsi Migel Anxel Moratinos COP29-a evsahibliyi edəcəyi üçün Azərbaycana təşəkkürünü bildirib və deyib: "Həqiqətən də COP29-u təşkil etdiyi üçün Azərbaycana təbriklərimizi çatdırmaq istəyirik. Biz əminik ki, bütün komandanın tam səyi ilə COP29-un uğurlu keçirilməsinə nail olacağıq. Bu tədbirdə iştirak etmək bizim hər birimizin öhdəliyidir".

Öz çıxışında iqlim dəyişmələrinin beynəlxalq gündəliyi tutan ekoloji problemə çevrildiyini deyən ICESCO-nun Baş direktoru Salim bin Məhəmməd əl-Malik fikirlərinə belə davam edib: "Həmin global məsələ real bir haldır və fəsadlarını aradan qaldıra bilməsək, gələcək nəsillər üçün problem yaranacaq. Odur ki, təxirəsalınmaz və təcili tədbirlərin həyata keçirilməsi vacibdir. Yüksək ambisiyalı gələcək təmin etmək vəzifələrimizdəndir. "Yaşıl enerji"yə keçidin təmin edilməsi, onun əhatə dairəsinin genişləndirilməsi, yardımçı institutların hazırlanması və adaptasiya işlərinin həyata keçirilməsi zəruridir. Çünki təhdidlər

heç bir sərhəd tanımır. Biz yalnız beynəlxalq əməkdaşlıq yolu ilə iqlim böhranlarını aradan qaldıra bilərik".

Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) Baş katibi Kubaniçbek Ömürəliyev iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə məsələsinin TDT-nin gündəliyində olduğunu vurğulayıb: "Biz həmin global problemin həllinə töhfə vermək üçün türk dövlətləri arasında əməkdaşlığı daha da möhkəmləndirməliyik".

O, TDT-nin üzv ölkələrdə ətraf mühitin qorunması, "yaşıl enerji"yə keçid və digər məsələlərin təşviqinə böyük önəm verdiyini də diqqətə çatdırıb.

"COP29-da iqlim dəyişikliyi məsələsinin həlli üçün qətiyyətə yaxınlaşmağımız zəruridir" - deyən TÜRKSOY-un Baş katibi Sultan Raev qeyd edib ki, "yaşıl iqtisadiyyat"a keçid üçün cəsur liderlik, yeni həllər, cəmiyyətin bütün təbəqələrinin iştirakını təmin edən səmərəli əməkdaşlıq vacibdir.

"Mədəni diplomatiyanın gücündən istifadə edən əməkdaşlığa əsaslanan fəaliyyətlər yolu ilə gələcək nəsillər üçün davamlı inkişafa nail ola bilərik. İqlim dəyişikliyi təkə biooloji müxtəlifliyi, təbii mühiti deyil, mədəni irsi də təhdid edir. Odur ki, sərhədləri aşan mədəni fəaliyyətlər yaratmaq bizim borcumuzdur.

TÜRKSOY olaraq mədəni diplomatiya və ətraf mühit idarəsinin bir-biri ilə bağlı olduğunu fərqləndiririk. Mədəni gücü ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı maarifləndirmə üçün katalizator olaraq istifadə etməyə çalışırıq", - deyərək o bildirib.

Digər çıxış edənlər də iqlim dəyişikliyinə gələcəkdə səbəb olacağı fəsadlardan danışaraq, problemin həlli üçün daha tutarlı addımlar atılmasının, ölkələrin üzərlərinə götürdükləri öhdəliklərə əməl etməsinin, bu istiqamətdə beynəlxalq əməkdaşlığın vacibliyini qeyd ediblər.